

Føroyingar og kanadiumenn bygt tvey rækjuskip

Føroyingar og kanadiarar hava í samarbeiði bygt tveir nýggjar rækjutrolarar í Noregi, sum skulu fiska uppá loyvi, ið tveir inuittafelagsskapir í Norðurkanada eiga. Ætlanin er at helvtin av manningini verður føroyingar, t.v.s. 30 mans. Men so við og við er ætlanin, at inuittar sjálvir skulu yvirtaka raksturinn av skipunum og manna skipini.

— Men soleingi torvur er á føroyingum í uppbyggingini av einum rækjufloata í Kanada, vera vit við, sigur ein av hovudsmonnum í hesum samarbeiði, Edvard Niclasen úr Sørvági.

Tað hevur eyðkent føroyingar, at vit hava verið við til at finna nýggjar fiskileiðir næstan alla staðni, har vit hava fiskað. Við okkara væltgjördu skipum og vandu fiskimonnum hevur tað eydnast okkum at byggja upp ein sera nútíðars rækjufloata, ið hevur troytt leiðirnar í Grønlandi og við Svalbard. Og tey seinastu árin eisini í Kanada. Nøkur føroysk skip hava ið áramál fiskað uppá lisens í Kanada og hava hesi skip verið við til at finna nógvar nýggjar fiskileiðir fyrri norðan. Og enn eru nógvar leiðir ongantíð royndar yvirhøvdur.

Vilja sjálfvir fiska

Gongdin hevur so verið tann, at londini sjálvi síðani fiskimarkini vórðu útflutt, hava bygt út fiskiflotar sínar og hetta hevur fyrri ein part gjørt, at vit hava verið noyðdir at av-

markað ella givist við okkara fiskiskapi á hesum leiðum.

Tað er nú við at henda í Kanada. Hóast nøkur føroysk rækjuskip hava fiskað uppá lisens við Kanada og har fingið væl burtúr, so er tað politikkurin hjá kanadisku fiskivinnu-myndugleikunum, at tað aftaná 1990 bert skulu vera kanadisk skip, sum fiska í kanadiskum sjógvum.

Hetta merkir, at føroysku skipini antin mugu gevast við fiskiskapinum ella lata seg skráseta í Kanada, t.v.s. eigaraviðurskiptini mugu broytast.

Politikkurin hjá Kanada er so eisini, at skipini skulu verða mannað við kanadiarum, men har hetta ikki er gjørligt, skulu útlendingar, eitt nú føroyingar, fáa dispensation at manna skipini.

Hesa sannroynd hava so fleiri føroyingar tikið til eftirtektar og eru farnir at samvinna við kanadiarar.

Tveir teirra eru Jógvan Kjølbro úr Klaksvík og Edvard Niclasen úr Sørvági. Báðir eru teir búsettir í Grønlandi.

Saman við kanadiarum hava teir stovnað felagið FAROCAN, ið kanadiarar eiga 51% av partapeninginum í og føroyingar 49%. Felagið samarbeiðir við tveir inuittafelagsskapir í Norðurkanada, sum eiga tilsamans trýggjar rækjukvotur. Fyri at gera brúk av hesum kvotum og fyrri at byggja upp rækjuvirksemi í inuittaumráðnum og læra teir at vera við í hesi nýggju vinnuni, eru so bygdar tveir nýggir rækjutrolarar.

Tann fyrri varð latin eigarunum í juli og tann seinni nú um dagarnar. Hann kom á Havnina í vikuni á veg úr Noregi til Kanada.

Trolararnir eru 50 metrar langir og 11 metrar breiðir. Teir eru útgjördir við 2450 hesta hovuðmaskinu og eru báðir

bygdar á Brattvaagsskipasmíðjuni í Noregi.

Edvard Niclasen, ein av eigarunum, vil ikki upplýsa hvussu nógv tað kostar at byggja skipini, men teir skulu so niðurgjalda 45 mill. kr. uppá hvørt skipið. Figgingin er fingin til vega úr Danmark. Handilsbankin til fyrri skipið og Bikuben til tað seinna. Annars letur norsk staturin 20% í subsidium og eginpeningurin er eisini 20%.

Góðan fiskiskap

Skipini skulu fiska fyrri einar 28 mill. kr. hvørt fyrri at klára seg. Tað eru fyra mánaðir síðani fyrri skipið, Aquiq, byrjaði fiskiskapin og hava teir fiskað umleið 1000 tons higartil. Agga í Garðastovu úr Vestmanna hevur fært skipið ein part av tíðini og sigur hann, at tað hevur gingið hampuliga væl. Tey 1000 tonsini hava eitt seluvirði uppá einar 20 mill. kr. Bert hesar seinastu fimm vikurnar hevur manningartururin verið 50.000 kr. og tað skal leggjast afturat, at tað hevur ikki gingið so væl, sum tað átti.

Ætlanin er nú, at Agga skal føra hetta nýggja skipið Kinguk. Skipari á Aquiq er Jens Elias Joensen úr Fuglafirði.

Tilsamans eru latin 16 rækjuloyvi og tey uppá 1000 tons hvør. Men so hvørt sum fleiri rækjuleiðir

tveir av eigarunum og skiparinn á Kinguk. Frá v. Jógvan Kjølbro úr Klaksvík, Agga í Garðastovu úr Vestmanna, sum verður skipari, og Edvard Niclasen úr Sørvági.

verða funnar, verður samlaða TAC eisini økt. Edvard Niclasen roknar við, at kvoturnar fara at verða øktar úr 1000 upp í 1500 tons skjótt. Harafturat hava bátarnir so eisini loyvi til at reka royndarveidu uttanfyri teir so nevndu seks kassarnar, sum fevna um tey 16 rækjuloyvini. Søhvørt sum nýggjar rækjuleiðir verða funnar, verða kassarnir fleiri og fleiri og harvið eisini samlaða heildarkvotan. Tað visir seg, at nógvar er til av rækjum á økjum, sum skip ikki hava troytt fyrr, so møguleikarnir hjá skipunum skuldu verið góðir.

30 føroyingar

Tilsamans 30 føroyingar verða við teimum báðum skipunum. Treytirnar, sum myndugleikarnir annars hava sett til slíkt samarbeiði, eru tær, at eftir 10 árum skulu inuittar, sum eiga rækjuloyvini, yvirtaka raksturinn av

Kinguk, sum føroyingar og kanadiarar í felag hava latið byggja í Noregi, á Havnina. Skipari verður Agga í Garðastovu, 1. stýrimaður Eliesar Fjalsbak úr Klaksvík, chiefur Frank Joensen úr Miðvagi og 1. meistari Jens Andrew Zachariasen úr Sørvági.

Framhald á síðu 6

